

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СИЛИСТРА

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА ПО НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ПЪРВИЧНА ПРОФИЛАКТИКА НА РАКА НА МАТОЧНАТА ШИЙКА В ОБЛАСТ СИЛИСТРА КЪМ 30 ЮНИ 2013 ГОДИНА

Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (НПППРМШ) стартира в България през месец Септември 2012 г., след решение на Министерски съвет. На този етап е утвърдено финансиране на програмата за срок от 5 години (2012-2016).

Разяснителната работа по програмата в област Силистра започна през месец Октомври 2012 г., а през месец Ноември вече бяха имунизирани първите желаещи.

Припомням, че тази имунизация е препоръчителна, а в обхвата на програмата безплатно могат да бъдат ваксинирани само момичета навършили 12 годишна възраст. Ваксината се закупува с публични средства от бюджета на Министерство на здравеопазването. Изпълнители на имунизацията са личните лекари. На РЗИ-Силистра е възложена здравно-образователната и контролно-методична работа за ефективна координация на всички дейности по реализиране на програмата в област Силистра.

НПППРМШ е израз на сериозната грижа на държавата, в лицето на Министерство на здравеопазването, за постигане снижение в заболяемостта от рак на маточната шийка чрез ваксинационна защита на момичета и млади жени срещу онкогенните папиломавирусни инфекции.

Реализацията на НПППРМШ у нас е мотивирана от сериозността на заболяването *рак на маточната шийка (РМШ)*, неговата честота, лошата прогноза и възможността да се приложи в полза на здравето направеното революционно откритие за специфична ваксинапрофилактика.

По дадени на СЗО в страните от Европейския регион РМШ е втората по честота форма на раково заболяване при жените на 15-44 години, след рака на гърдата.

В България, по данни на Националния раков регистър, честотата на РМШ се е увеличила трикратно през последните 25 години, като броят на новозаболелите за последните години е от порядъка на 1 100-1 200 жени/годишно, а смъртните случаи съставляват 1/3 от тях (350-400/годишно), което означава, че всеки ден в България умира по една жена болна от РМШ и се диагностицират три нови болни.

Разрешените за употреба в България ваксини срещу РМШ (Cervarix и Silgard) притежават над 90% ефикасност по отношение на превенцията на предраковите изменения и РМШ, причинно свързани с двата най-чести онкогенни типа на човешкия папиломен вирус (HPV₁₆ и HPV₁₈). Характеризират се с добра поносимост и осигуряват дълготрайна защита. Ваксините нямат лечебен ефект, поради което препоръката е да се прилагат на здрави момичета преди началото на тяхната сексуална активност. При сексуално активни момичета и млади жени препоръчителната имунизация трябва да се извърши след гинекологичен преглед и преценка.

Какви са резултатите в област Силистра от работата по НПППРМШ и извършване на профилактична имунизация срещу причинителя на РМШ – човешкия папиломен вирус?

На този етап, 9 месеца след старта на програмата, можем да споделим резултати, които са индикатор за изключителната ангажираност на родители и лекари, в общата им борба срещу рака на маточната шийка:

- През IV-то трим. на 2012 г. от 569 момичета, записани в пациентските листи на личните лекари, с първи прием са имунизирани 154 (27%) – успешно начало, като се има предвид, че имунизацията е препоръчителна и реалното време за работа беше само месец и половина до края на периода;
- През I-во трим. на 2013 г. от подлежащите за периода 187 момичета, първи прием са получили 77 от тях (41%);
- През II-ро трим. на 2013 г. от подлежащите за периода 195 момичета, с първи прием са имунизирани 56 от тях (29%);

- В рамките на завършилото I-во полугодие на 2013 г. от подлежащи по пациентски листи 257 момичета с първи прием са имунизирани 133 от тях (52%);
- На този етап от работата по НПППРМШ резултатите сочат, че със завършена имунизация са 109 момичета – 22% от родените в област Силистра през 2000 година 505 момичета.

Разбира се, че има още какво да се желае за по-широк фронт на противодействие срещу човешкия папиломен вирус, но това е само началото на една полезна за България инициатива - препоръчителна ваксинация, за която са осигурени публични средства от държавата и се постига обхват, с който не бихме могли да се похвалим при сезонната ваксинална профилактика срещу грипа. Макар всички хора да „познават“ грипа като ежегоден проблем и да са се срещали с неговите причинители неведнъж през живота си, то средногодишният обхват достиган у нас е 5-6% от населението на страната.

Постигнатото в работата по НПППРМШ красноречиво говори, че социално-здравните аспекти на важните за здравеопазването ни проблеми, трябва да се посрещат с воля и отговорност, с общи усилия и подкрепа и не на последно място чрез финансиране с публични средства. Така могат да се търсят икономическите ефекти от правилните и навременно приложени управленски решения и профилактични мерки. Ако имунизацията на едно момиче срещу рак на маточната шийка, която включва три приема ваксина, възлиза на 450-500 лв., то въз основа на анализ за рентабилност на приложената мярка се установява, че „цената“ на един спасен живот на ваксинирана жена в България е 62 573 лв., т.е. толкова средства би икономисала здравната система за дейности по изследване, диагностика и лечение на една жена, ако заболее от рак на маточната шийка. Моралните загуби от личен и семеен характер нямат измерение. Човешкият живот по своята същност е уникален и не може да има финансови измерения, той е безценен. Така както е безценна грижата на работещите в системата на общественото здраве за постигане на по-добро здраве за нацията чрез превенция и профилактика, а в частност ваксинапрофилактика.

Юли 2013 г.

Д-р Теодора Начева - регионален координатор по НПППРМШ за област Силистра